

ČASOPIS ZA ANGAŽOVANU KNJIŽEVNOST

БАЛКАНСКЕ

VERTIKALE

Broj 2 • jul - sept. 2016. – Cena 70 din.

DRUŠTVO KNJIŽEVNIKA BEOGRADA

ISSN 2466-4227

Jovan Marinković, slika „Osmatrači“

Jovan Marinković je rođen 1965. godine u Kruševcu, gde je završio osnovnu i srednju (matematičku školu) sa odličnim uspehom. Upisao FLU 1984. Posle prijemnog ispita primljen direktno na drugu godinu. Završio i magistrirao crtež takođe na FLU-i 1991. Izlagao samostalno na Kolarcu 1994., KCB-u 1999., SKC-u 2007., galeriji Suluj 2009. i ULU-sovoj galeriji 2011.

Učestvovao na Oktobarskom Salonu 1997. Izlagao, takođe, i u Francuskoj sa umetnicima galerije *Idee des Artistes*, današnjoj Polad Hardouin Gallery 2006.

SLOVO ZA POČETAK!

Drugi broj Balkanskih Vertikala, časopisa za angažovanu književnost, treba da bude značajan onim beskompromisnim ljudima i stvaraocima, svima koji nose zrno kreativnosti u sebi, što još uvek nisu do kraja izgubili veru u svoje i ljudsko.

Šta reći o našoj književnosti i našim književnicima, već samo foskulu "Na zapadu ništa novo". Položaj nikad gori, kao i svih prethodnih godina, sve je u rukama autora, pa bilo da je u pitanju knjiga proze, poezije, satire ili nečeg četvrtog. Prvo treba postići naobrazbu, pročitati čitav niz značajnih knjiga, nešto smisliti, napisati, pa skupiti pare ili naći sponzora, i na kraju organizovati promociju o svom trošku.

Naravno, nije baš svima tako, ali svakako velikoj većini. I svi se mire i svi nemaju kud. Ako se uspraviš "budeš posečen kao snoplje", ako izviriš – sleduje ti udarac i opet spuštanje glave. Urednici nas ponižavaju, bilo da su u pitanju oni u dnevnim novinama, izdavačkim kućama, značajnim književnim časopisima, novinari gledaju sa prezrenjem, dobijaš pažnju jedino ako platiš uslugu ili ti je brat od strica novinar u tim istim dnevnim novinama.

Svaka inicijativa ima male šanse da bude podržana od strane Ministarstva ili nekog Sekretarijata za kulturu, ako nemaš iza sebe zaledinu, ako te ne podržava partija na vlasti. Neki bleđi projekti prolaze, a oni pravi ostaju u fioci. Pre desetak godina učestvovao sam u snimanju spota "Rođeni smo jednaki", kao autor muzike i teksta, u kojem učestvuju naši najjemenentniji pop pevači, a Ministarstvo kulture se jedva udostojilo da podmiri osnovne troškove, za objavljivanje DVD-a i to u zadnjem momentu. 150.000 je ovaj spot imao ulaza na You Tube-u, ali šta koga briga za to.

Za spot "Nežni cvet bez latice" u kojem učestvuju Bora Đorđević, Ivan – Legende, Tanja Bošković, hor "Kolibri" i drugi, nismo dobili ni jedan jedini dinar. A on se vrteo na svim značajnijim televizijama, na TV B 92, skoro godinu i po dana svaki dan. Pare su dobili, naravno, podobni, oni koji su zauzeli busije tamo gde treba, i čije su akcije zaboravljene i pre nego što su završene.

U pitanju je muzika, a sa književnošću situacija je još mnogo gora. Sami smo svoje žrtve i dželati, ne damo jedni drugima da se čuje za nas. Ali, svakako, oni manje talentovani i kreativni vladaju, jer najbolji su u manjini i na red dolaze retko ili nikad. Zato je ovaj časopis šansa za ono što vredi, bilo koja književna forma da je u pitanju ili stil. Balkanske vertikale su poslednji rov u kojem se štiti istina i ono što je ljudsko i zato moraju opstati. Ipak, previše toga smo prošli i istrpeli, da bi nas neko tako lako pokorio i naterao da učutimo. I kad ćutimo naš glas mora da se čuje!

ЗАПИСИ СА ИНТЕРНЕТА

Писма из туђине Милосава Кнежевића

9. август у 07:46 ·

Шта је то што многи паметни, вредни, а храбри Срби траже у туђини – иностранству?!? Па оно што им неспособни, а криминални политичари и тајкуни никако нису могли да обезбеде у отаџбини: Посао, поштовање и уважавање њиховога рада, за који би били добро и редовно плаћени и то сваког месеца.

8. август у 09:00 ·

Многи комунисти би се вратили вери и Богу?!? Али не могу повратити душу, коју су ђаволу продали, па им сада једино преостаје да глуме вернике, као што то раде многе владике, али и свештеници!

7. август у 10:07 ·

Питали су ме политичари што се не бавим неким веселијим и смешнијим темама?!? Па зато што су они, весеље и смех убили, још оног дана, кад се они, пођоше бавити политиком.

6. август у 08:44 ·

Ових дана сам добио дебелу новчану понуду од неких “важних” политичара, траже да престанем критички писати о њима?!? Што сам прихватио, уз један услов. Престаћу мислити и писати о њима, ако се они престану бавити политиком! Што је по мени, прави и фер, политички компромис!

4. август у 08:38 ·

НЕЋУ ДА ЋУТИМ

Распала се земља моја,
баш у крви деце своје,
водаше нас к'о ратнике,
у поразе, срамне, нове.

Комуњаре, профитери,
и вождови лажни, голи,
српско благо разграбише,
то ме, роде, тишти, боли.

И још дрско и без стида,
политика кажу то је,
док се руши, пали, ништи,
све што српско вредело је.

Где је излаз, питам гласно,
док се олош, поган шири,
како с њима, међу нама,
да се роде, сутра живи.

Милосав Кнежевић је српски књижевник који од 2000. године живи у Њемачкој. До сада је објавио осам књига поезије, четири за децу и четири за одрасле. Учесник је Отаџбинског рата у БиХ, као борац војске Републике Српске, од првог дана 1992. године и то са своја два рођена брата. Један је од вођа (био гласноговорник побуњеничког штаба), Септембарске војне побуне 1993. године у Бања Луци. А ради чега је ухапшен, затваран и ислеђиван у Фочанском затвору. И то као први политички затвореник у Републици Српској.

ВЕРТИКАЛЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ:

СВЕТИСЛАВ ГОЛИЋ СТИВ

У свету са тако мало љубави, свакако, највећа ангажованост је сама љубав. Желели би због тога да представимо једног од наших значајнијих песника љубавне поезије.

Светислав Голић Стив је рођен 1939. године у Власотинцу. Француски језик и књижевност је студирао на Филолошком факултету у Београду. Живи и ради у Београду.

Објавио је књиге:

„Тамо где догађа се песма“, песме, Београд, 1978.

„Састанак на длану“, песме, Москва, 1995.

„Варнице“, афоризми, сентенције, Жагубица, 2001.

„Вреле ноћи“, песме, два издања, 2002. и 2005.

„Пољубац вулкана“, песме, Београд, 2005.

„Врели осмех“, песме, Београд, 2008.

„Антологија савремене српске поезије“ (двојезично издање: српски – француски), Београд, 2013.

„Пера Пашут“, монодрама, Београд, 2014.

„Ибикус“, роман, Београд, 2015.

„Кожа жене гори док не проговори“, драмо-лет, Београд, 2015.

„Највећа тајна на свету“, мисли, Београд, 2015.

„Срцокази“ (100 љубавних песама).

НАДА

Ко се једном изгуби у теби
нема му повратка. Ни сна.

Ко једном уплете прсте у твоју косу
упознаће сву своју немоћ
да загосподари тобом.
И да те само за себе има.

Ко изгори у ватри твојој
постаће камен драгуљ
кога ћеш носити
на малом прсту своје игре.

Сазна ли неко ко си
биће обележен
до краја живота.

И неће му вредети
више никаква истина.

Коначно
истина о теби је судбина
којој нико не може побећи.

КАД САМ УПОЗНАО СЕСИЛИЈУ

Када сам упознао Сесилију као да сам био
у некој вези са лудим сном. Морао сам
да се кријем од пролазника и шетача
и да се облачим некако чудно.
Кад сам упознао Сесилију
одмах сам је сањао без одеће.
Ни слутио нисам да сам открио
врело лудости на непознатом острву.
И да сам једини становник на њему.
Да би све мирисало на раскош и вино
и било сочно и лудо као она
бринуо сам за дрвеће и корење
соковима њеним да се хране.
Кад сам упознао Сесилију крио сам се
од погледа звезда. А ноћ проводио
провлачећи се кроз њену косу.
Чак сам је голицао по табанима
тек толико да бих је забављао.
За Сесилију сам знао да измислим
и ново име. И румено јутро.
И шуму на сред мора. И пролеће
на точковима пуно птица и цвећа.
Кад сам упознао Сесилију
дао сам овом острву име лудост.
А кад је она дошла од речи сам
направио огромне руке.
И раскопчао јој срце.
Желео сам да је пресадим
у дно моје баште да би рађала
луде плодове. И прекинуо
сваку везу са светом
да бих био Робинзон њене лудости.
Кад сам упознао Сесилију
нисам веровао да ћу у соби свога срца
примити и ватру и олују и буру.
И да ћу гасити пожар. И сам горети у њему.

НАРУЧЈЕ НОЋИ

Ако успеш да смириш врбаке мога тела
На коленима бих твој долазак чекао.
Као девојку врелу понео лако
У свој сан. Нежно. А далеко

И тако смирени ноћ бисмо скинули голу
Уз осмех мој и разум твога стида.
Морамо ли објаснити свету
Где су трагови твога лутања
И мога невида?

Дођеш ли коначно у ово наручје ноћи
Славићемо младост и музику твога тела.
Понеси са собом пролеће жене
И венац којег би с мирисом коже сплела.

ПРОЗНЕ ВЕРТИКАЛЕ

Александар Блажевић

СВРАКА

Погледајте на птице небеске како не сеју, нити жању, ни сабирају у житнице; па Отац ваш небески храни их. Нисте ли ви много претежнији од њих?

(Матеј, 6, 20)

„А Отац ваш знада вама треба ово“

(Лука, 12, 30)

Кад је зора коначно уклонила таму из собе и сељак Н. се пробудио, жена му је рекла:

„Остави овце у тору, неће им ништа бити ако данас остану без испаше. Чувај главу, рат је, не знаш одакле долази невоља.“

Сељак Н. Одмахнуо је руком:

„Ништа не брини. Знаш да војник овамо месецима није крочио.“

Жена се једва усудила да противуречи:

„Јуче сам ти опрала гуњ. Куд ћеш без њега?! Може неко невреме...“

„Овце морају на испашу“, одбруси човек, „а један дан без гуња не значи пропаст.“

Жена је трчкала плашећи се да није шта заборавио. По природи брижна није се ни тог јутра могла ослободити немира који јој је целе ноћи стезао срце.

Село се помањало из магличасте зоре. Човек је изашао без гуња, а густа црна коса служила му је уместо капе. Истерао је овце из тора и, као сваког јутра, потерао на пашу. Жена га је пратила погледом. Кад се изгубио из видокруга, ушла је у кућу да уздише и моли се:

„Сачувај га, Господе, од зла.“

Док се сељак Н. удаљавао од села, крај њега се створила сврака. Није престајала да гракће. Час је слетала на грану, час би накратко пала на овце, па поново бирала место изнад човекове главе. Сељак Н. ударао је дланом о длан, штектао на њу, али га птица није напуштала. Када би покушао да је удари штапом, она би прхула и склонила се у крошњу липе. Сељак би, изнервиран, још једном замахивао, а сврака би још јаче закрештала. Сељак је псовао, нашао камен и бацио на њу. Сврака је залепетала крилима, продорно писнула и одлетела. Човеку је лакнуло.

Ишао је полако избегавајући каљуге на путу и мислио о брату. За годину дана откад је отишао у војску, само се једном јавио и послао слику у униформи. Кружиле су по селу приче да су претрпели пораз, да су се разбежали по шумама. Неки су мислили да су заробљени.

„Ко зна да ли је још жив“, мрмљао је сељак, „а ја не знам куда да идем. Немоћан сам и неук. Куд бих ја кренуо?“

Удубљен у мисли корачао је полако за овцама и није приметио да за стадом улази у непознат шумарак. Сврака је опет закрештала. Прену га из мисли и уплаши. Сељак Н. хитро се сагну, дохвати опалу грану, хитну је на злослутницу и промаши. Док је, задихан, грабио другу грану, птица је већ одлетела наврх дрвета. Човек је држао грану у руци и издуживао врат, чекајући да црна напаст још једном полети. Но, сврака је крештала скривена у крошњи дрвета.

Сељак уто виде да су овце одмакле, потрча за њима и зађе дубље у шуму. У часу кад је стигао стадо, осетио је необјашњиву нелагоду. Наједном, иза дрвећа изронише петорица људи. Сељак се на месту укопа. Ноге му се скратише. Без униформе су, без обележја, двојици за појасом ножеви. Направили су полукруг око њега. Видело се по очима и одећи да су дуго у дивљини. Онај најближи зурио је отворених уста у сељака Н. Сељаку су ноге малаксале, једва се држао на њима. Један се искезио и заличио на гладног вука:

„Куд ћеш овамо, несрећо?“

Сељак не проговори, у устима га пече сувоћа, слути да су му ово задњи тренуци. Онај најближи приђе још корак и маши се за нож. Остали га окружили и ћуте.

Изненада закрешта сврака на жбуну близу њих. Прогоњењи и осетљиви на изненађења, људи се тргоше.

Злослутница, дошла да види, помисли сељак.

Петорица су се размахала да отерају свраку, а она се враћала и крештала. Коначно сељак Н. разабра у њеном ружном гласу поруку:

„Покажи слику, покажи слику!“

Један баци на њу камен, сврака гракћући прхну. Сељак збуњено поче муцати:

„Чекајте браћо“, и дрхтавом руком извади из цепа слику коју носи уза се откад ју је добио. Показао јује: „Ово је мој рођени брат!“

Људи гневно севнуше очима, погледаше слику. Један просикта:

„Бежи одавде, бежи док можеш!“

Сељак дрхтећи крену уназад. Кад мало измаче потрча колико су га ноге носиле и не заустави се кад стиже у село. Свракино крештање одзвањало је шумом.

Ђорђе Оташевић

СИМБОЛ ДЕМОКРАТИЈЕ

Дошли су с чекићима и длетима. У нашем камену да уклешу знак слободe и демократије. А чекићи велики, дабоме. И длета оштра.

Данима су се чули ударци метала о камен. Да је наш камен био чвршћи, не би се у гомилу прашине претворило. Онда би се сви дивили лепоти уклесаног знака.

PRODAVAČICA

Radila je kao prodavačica u najobičnijoj prodavnici mešovite robe. Ono što je bilo neobično jeste da je radnja bila smeštena u blizini kasarne. Međutim, to je bila srećna okolnost jer bez neposredne blizine vojnog objekta prodavnica ne bi mogla da opstane. Ovako, imala je stalne, dobro situirane mušterije.

Vlasnici radnje su bili izbeglice sa Kosova. Pored toga, bili su i prilično nekomunikativni. Nije to bio posao za njih. Ali ta mala, simpatična prodavačica držala im je posao.

Za dvadeset hiljada. Tolika je bila njena plata. Dva puta po deset hiljada. Prvog i petnaestog u mesecu. Gazde su je naučile da krije visinu svoje plate, i da na ljubopitljiva pitanja mušterija: „Kolika ti je plata?“, odgovori:

– Žao mi je, ali ne mogu vam reći! To je poslovna tajna.

Sve te detalje mi je ispričala njena majka u telefonskom razgovoru. Nas dvoje smo bili vršnjaci i vezivalo nas je davno porodično prijateljstvo.

Rekla je:– Znaš, ako si kod „Telekoma“ onda možemo da razgovaramo sat vremena. To me, skoro, ništa ne košta.

Tih dana sam bio prehladen i nisam radio. Trebao mi je neko iz prošlosti. Da ga bar čujem. Kćerka moje prijateljice je imala dečka. On je bio negde u Evropi: Ženeva, Lozana, London... i trebalo je da doktorira. Bogoslovija je bio njegov izbor, njegov životni poziv.

Ali to se njegovoj devojci baš i nije dopadalo. Ona je dolazila iz drugačijeg okruženja. I tako je njihova sentimentalna veza bila na klackalici: ni tamo, a ni ovamo.

Prodavačica je imala i brata. Svo troje su živeli zajedno: majka, brat i ona.

Brat je radio u pekari i svaki dan je putovao gradskim autobusom do posla. Osamdeset dinara u jednom pravcu koštala je autobuska karta. Ponekad bi kući dolazio taksijem. To bi se dešavalo kada bi zakasnio na autobus.

Tako su tekli njihovi ovozemaljski životi: između prodavnice, pekare i doma koji su nasledili od babe i dede. Doma već pomalo ruiniranog od zuba vremena.

Srdan Simeunović Sendan

PISAC

Mnogo godina mu nisu dozvolili da išta objavi, ponekad strpljivo, a nekad krajnje nervozno objašnjavajući: da savremena književnost mora biti slika svakodnevice – kroz njene pomerene detalje i imaginacije mogućeg, da bi onda, kad je napokon prihvatio sve sugestije - ali nažalost krajnje bukvalno - definitivno mu zatvorili vrata i svaku mogućnost pojavljivanja u ozvaničenoj javnosti.

РУЖНА РАДОСАВА

Када сам био слadak као на профилној слици баш сам имао проблем да се одбраним од јуриша обожаваатељки. Умију те овчице да насрћу на згодне младиће као тијесна обућа на курје око. Пошто су ми се већ довољно смучиле, ријешо сам да имам једну сталну како бих осталима дао до знања докле могу да иду.

Направио сам аудицију под називом „Ја сам ружна као лопов“ и чекао да најобјективнија што прије загризе.

Наравно, хтио сам да будем у вези са неком без везе, да, најзад, и таквима неко пружи шансу.

Нијесам се много двоумио, одмах сам препознао ону најружнију. Њене црте лица су биле толико неправилне и ужасне да сам у једном тренутку помислио да је без шминке. Тиме је моје задовољство било још веће кад сам укапирао да може да буде само ружнија него што јесте. Смувао сам је за пар секунди јер нијесам хтио превише да журим. Иначе, она је учила за електротехничара, баш као и ја, али смо били у различитим одјељењима.

Када кажем да је учила за електротехничара, слободно могу да нагласим занимање у мушком роду, без страха да ћу нарушити родну равноправност, јер је одвећ неправедно користити женски род приликом било каквог упућивања на њу. Била је беспрјекорно ружна.

И да је мушко ко зна колико би својим изгледом просперијала. Дјевојке не опраштају, тако ни њој - као мушкарцу - не би опростиле то што нема гушће бркове, краћи нос, тупљу браду, мање вилице... Једино код сиса не би имале примједби. Оне су биле потпуно мушке! Као и ход, глас, мишићаве руке и длакаве ноге. Дакле, није да не би имала и добрих страна као мушкарац, али је свеукупно више била некако између. Оном ружнијем између!

Кад би се спајали часови, спајали бисмо се и ми. Или је неко часове спајао због нас. Свеједно, били смо у просјеку сјајан пар. Ја прелијеп, она прегрозна и ето златне средине. Лијепе цуре су очајавале.

На екскурзијама се нијесам одвајао од моје Радосаве, чиме су остале биле ужаснуте. Нијесам им давао ни тренутак наде.

Антифашистички фронт жена се борио за безначајне ствари у односу на жене из мојег окружења. Читаве стратегије о могућем приласку мени, пропадале би. Баш као што је тога маја и оном Турчину Али Агчи пропао план да убије папу Јована Павла Другог.

У свему томе, Радосава уопште није знала да је ружна јер је слоган аудиције био анониман, па је сва блистала од среће. Она није могла да

види себе већ је, гледајући мене тако слађаног, доживљавала свој лик. Или је себе поредила са онима које сам с гађењем одбијао, а биле су лијепе као слика.

Кад су се све остале умориле од узалудног јурцања за мном, и Радосава је нешто почела да се устеже. Није се више дала ни преко фармерки, без обзира што сам пристао да то обавимо без ћебета преко главе.

Било ми је чудно шта се то збива па сам једном скупио сву храброст и ријешо да је погледам у лице. На моје велико запрепашћење, била је љепша од десет најљепших љепотица заједно! Не знам како је то успјела, тек, није фер да јој више ништа не значим.

А можда се повукла, жалосна, јер зна колико су ми лијепе биле мрске. Сад је у њиховој кожи и неутјешна.

А ја ни данас не могу да нађем тако ружну као што је она некад била. И да је одмах прихватим. Макар за фб пријатеља.

Miroslav Stamenković

HIDROKORTIZON

Їavka kljunom izvlači kesu iz betonskog kontejnera ispred svemirskog šoping centra i baca je na trotuar. Neko će sigurno kasnije reći...

Vozikam se po gradu. Idem na razgovor za posao. Kasnim, sve mi se čini. Čitam naokolo poruke dovitljivih:

JER... TAKO JE ZABAVNO!

NIJE VAŽNO ŠTA KUPUJEŠ, VEĆ GDE.

KAFANA „DUŠO MOJA”

BLACK IS NEW GREEN

STVORENI DA ZASLADE DAN

ŠTA ŽENE ČINI SREĆNIM A NISU CIPELE

JER OD KOMŠIJE NEMA BLIŽIH

Ništa me se nije dojmilo. Niti sarkazma, niti podrugljivosti, nadmenosti, megalomanije, inferiornosti, ničega nema, ništa da ispliva, oživim.

Čisto, buljavo, buljenje kroz prozor autobusa.

Prolaze stanice, autobus staje - autobus polazi, život teče. (Patetiko, di si!)

Laži, da kažemo, lepo-neophodne, ali ne ovo. Sve, međutim, razumem: „Tehnički uslovi pri projektovanju prevoznog sredstva kakav je, u ovom slučaju autobus, nalažu da putnici imaju tu mogućnost da gledaju kroz prozor okolinu, to jest prostor van prevoznog sredstva, sve dok ih ne proguta, ne baš sasvim dokazana, neka crna rupa. I tako je, iha-haj godina, ma decenija, da l' vekova, i jeste: vekova, ako se setimo dilažanse, ma i Rima, ili onih nosećih kućica za age kod Turaka. Sve ima svoje. Pristajem. Buljim. Ne želim da sebi protumačim išta. Tu je moj luksuz. A-ha!

Da, samo čemu (kome) ovo ja trtljam. Ove bezvezarije. Nepovezane, zamorne, plitke.

Sebi – ne.

A da li me to živcira okolina, onda! Ne, ne bih rekao. Dobro, šta me to tišti!

Vidi, to, to što me tišti, tišti da mu majčicu - ako me tišti. Znaš! Sada, povratak u stan.

Razgovor obavljen. Javiće mi za 5 do 7 dana. Kasnio, k'o što predviđah, ali sam se i javio da kasnim. Uz dramatično objašnjenje. Sudar. Naravno, nije bilo nikavog sudara.

Vidi, pa to su grafiti. Promiču. Crveni, plavi, crni.. sve sama slova, parole, pa precrtane poruke, dopisane umotvorine, latinica, ćirilica, a i neki novi jezik: latinica-ćirilica, pa tu ti je sve ko koga voli, mrzi, za šta jeste, a za šta nije apsolutno... Mmmm...Ne.

VERTIKALNE PROMOCIJE

ŽENA I AFORIZAM SATIRA IZ ŽENSKOG UGLA

Sredinom maja svetlo dana ugledala je jedna veoma neobična knjiga. Neobična po autorima koji je čine, zatim po svojoj koncepciji i vizuelnom izgledu. Knjigu „Žena i aforizam“, čine 20 satiričarki regiona od Vardara pa do Triglava. Svojim svežim i autentičnim aforizmima, postavljaju neke nove izazove ljubiteljima najkraće književne forme.

Koncepcija knjige je veoma neobična i predstavlja pravo osveženje svojim sveukupnim izgledom. Karikature koje su u Ženi i aforizmu zastupljene rad su Dragane Pašić, koja nam je svoje kolegice prikazala na veoma zanimljiv način. Karikature koje krase šaljive biografije učesnica, rad su Lenče Stoimenove.

Knjiga obiluje različitim temama, veoma životnim, svakidašnjim ali sagledanim iz ženskog ugla jer se od savremenih žena očekuje da budu i majke, i domaćice i profesionalne žene. Način pisanja je veoma autentičan te čitaocu omogućava potpunu identifikaciju.

Ova nesvakidašnja knjiga ženskog aforizma je prva takva na svetu.

Do sada su se žene autori u veoma malom postotku nalazile u zajedničkim zbornicima i antologijama. Knjiga nije pokušaj pozivanja na rodnu ravnopravnost, nego jednostavno skretanje pažnje da u boričkoj veštini koja je prećutno bila rezervisana za muškarce ima itekako odličnih aforističarki ubojitog pera.

Predstavljanje knjige upriličeno je prvo u DRUŠTVU KNJIŽEVNIKA BEOGRADA 25.5. ove godine, a zatim je održana centralna promocija u UDRUŽENJU KNJIŽEVNIKA SRBIJE 24. juna. Pred prepunom salom, deset autorki iz knjige predstavile su svoje, a potom i aforizme ostalih učesnica koje nisu prisustvovala promociji.

Deana Sailović

DIGITALNA VERTIKALA

Zoran Todorović

POKAZIVAČ

Portal za kulturu, obrazovanje i priključenija

U vremenu kada su dobre vesti u drugom planu, *Portal za kulturu, umetnost i priključenija* „Pokazivač“ nudi mogućnost da se u njemu pojavljuju sadržaji koji promovišu kulturu, obrazovanje, umetnost i dobre strane zabave.

Pored zabavne i edukativne strane portal ima i motivacioni karakter, jer će pokušati da na jednom mestu, u kartici „Otvorena vrata“, umreži obdaništa, škole i fakultete u Srbiji, a i šire i ponuditi svim učesnicima u obrazovnom procesu da svoje aktivnosti učine vidljivim uz pomoć portala.

Ankete govore o tome da sve više ljudi provodi svoje slobodno vreme uz internet. Ako je već tako, „Pokazivač“ je tu da ponudi kvalitetne informacije. Cilj je očuvanje dobrih strana tradicije, razvoj i nadgradnja kulture, obrazovanja i svesti o njima. Širi i razvija ideje volonterizma, solidarnosti, humanosti, plemenitosti, promovisanjem zdravih stilova života, razvijanje međugeneracijske saradnje i empatije putem Interneta. Portal „Pokazivač“ promovise humane vrednosti, kulturu i obrazovanje koje na zabavan način pokušava da približi svakome. Slogan portala je: *Kultura je opet u modi! Cultura iterum in moribus est!*

Satirična redakcija „Pokazivača“, poznata pod nazivom „Satatira“, pod dirigentskom palicom urednika Deane Sailović broji impozantan broj saradnika. Postoje dnevne rubrike, pod nazivom „Dnevna doza aforizma“, koja se konzumira 3x dnevno, najbolje pre jela... Kao jedna od ideja potekla od satirične rubrike je da se od nedeljnog predstavljanja žena satiričara na portalu, pojavi i istoimena knjiga u svom štampanom izdanju koju je priredila naša Deana.

„Pokazivač“ je nastao 13.2.2014. godine kao odgovor na sve ono što zatrpava i pretrpava naš medijski prostor. Na veliku žalost, to što je najviše zastupljeno ne znači apsolutno i da je najviše korisno ili preporučljivo. Portal želi da napravi ravnotežu u medijskom prostoru – pozitivnu razvnotežu.

Konceptualno je stvoren da objedini sve ljude sa prostora Balkana i sve koji su poreklom sa ovih prostora, a trenutno se nalaze širom sveta. Dostupnost svakom, i kao saradniku, ali i kao čitaocu, je nešto na čemu će se raditi u budućnosti.

Za kraj predstavljanja „Pokazivača“ treba istaći još jednu jedinstvenost koja ga krasí. Zahvaljujući njegovom osnivaču, Zoranu Todoroviću, zaštitni znak portala je postalo je i *novakovanje*. Ispod svakog teksta, gde su smeštena dugmad za označavanje sviđanja i deljenja na društvenim mrežama, nalazi se i slovo n koje predstavlja skraćenicu za reč „novakujem“.

VERTIKALIN LAUREAT!

Vasa Radovanović, član DKB-a i čuveni književnik, osvojio je treće mesto na međunarodnom festivalu soneta „Petrarca fest“ u Zagrebu, sa sonetom „Racija“.

To mu je pošlo za rukom i 2014. godine.
Čestitamo!

RACIJA

Pretrgli su tvrđavu skrivenu u meni
Od podruma do krova, čak i ludu glavu,
Napisali revers – snovi zaplenjeni
I krenuli dalje niz hladnu mećavu

Da traže azile reči – apatrida
Iza njih ostala tvrđava od rugla:
Odbija se tmina od zida do zida
K'o od martinele bilijarska kugla.

Diktatori smisla, vladari beznađa
Zabranili dekretom suncu da se rađa
I da luč stihova obasjava tminu.

Zaudara teror policijskog časa.
Zvižduk gonioca i hor besnih pasa –
Odanom revnošću sprovode istinu.

ПОЕТСКЕ ВЕРТИКАЛЕ

Миша Лазар

БДЕЊЕ

Подвижник нисам и стражар нисам
али непрекидно бдим!
У оку ми црна мисао, у уху тешка слика
прсти на обарачу пушке несна...
Ако поједем вече, нахранићу дугу ноћ
ако обучем јутро, разоденуће ме дан.

Иза мене редови, испред мене гробови
јечи алава чизма богаташа
клизи мачији корак мученика...
Мотре ме питома лица дивљих очију
и сенке неспокојних крстова светлости и таме.
Загубљене и недоживљене љубави
пружају руке ветру и прашини.

Бдим и записујем, јер су у страху велике очи
и чудно ми је што сам још ту
где ме већ одавно нема!?

У Београду: 12. август 2016.

Мирјана Новокмет

LUTANJE

Tražeci uzrok prvobitnog praska
Iz koga je nastao kosmos
Lutala je bez cilja
Ne birajući puteve
Sačuvano na mostu
Rasipala je na ćupriji
Već dugo sama
Ljubavi je bila željna
Kroz mračni tunel požude
Svetlost se nazirala.

Padala je dugo
Želeći oblake da dohvati
Ruke je pružala onima
Što ruku joj nisu hteli pružiti
Anđeli joj pozajmiše svoja krila
Da se spase
Dok sanjala je obrise visokih planina.

Nastavila je da sanja
I kada su joj san razbili nevericom
Nastavila je da luta
Kada su joj tlo pod nogama izmakli
Nije primetila da zemlja raspukla se.

Htedoše joj vezati kamen oko vrata
Onaj o koji su se sami spotali
Ali putevi njeni im behu nepoznati
Utočište huk talasa
U školjci sakriven.

Саша Мићковић

ЗНАМ СТРАШНЕ ТИШИНЕ

Има тешких тишина, које леме изнутра
и није свака ћутња глува за тајне речи,
а као што без Сунца мртво постане Сутра,
тако нас и тишина сатре ил` вековечи!?

Има разних тишина – неке душама годе,
али често постану и прометејске ране,
које олако Живот пипком јаве прободу,
јер у пориве маште неброј демона стане!

А када Човек буде Самоће + Ћутње Сабир,
чак и ноћна тишина јесте танталски страшна,
Човек је силуэта умишљена и плашна,

па у сопственом уму тражи срушени Свемир.
Има мучних тишина: болних, крвавих, грубих...
сваку од њих бар једном дрхтавом усном
љубих!

Рача, 29.07.2016.

Mirjana Danilović

SNOVI DETINJSTVA

Otac okopava čokote vinograda
I peva.
Dolaze crni konjanici
Pesmu mu gase gorkim vinom.
Pod vrelim suncem
Zemlja miriše na mraz.
Ispod trešnje, u hladu
Majka sanja šarene snove
U koje nas povija.
Noćima,
Na sačuvane pelene detinjstva
Umorno spuštamo glave.
Udišemo isprane mirise majčinih snova,
I plačemo,
Kao deca.

Gordana Ćulibrk

VERUJEM

Svedočim
a svedočiti još jedino mogu
silazim u odaje srca
i nalazim snagu
ludilo i slepilo
ne mogu trajati večno
mene svekolikih događanja
imaju svoj red
bljesak svetlosti oteraće
crnilo tame
verujem
a verovati još jedino mogu

Гордана Симеуновић

НА ДОЈЦИ

Je ли важно ко је коме први
зуб ишчупао,
око извадио?

Док слепи и безуби
светом ходамо...

Мајка нас опет рађа лепе,
са очима паметним.

На дојци њеној топлој
изнова, неуморно,
расту наши зуби.

Што зрело би воће
с радошћу гризли.

ВРЕМЕ ХЛЕБОВА

Ти ја имамо два сита.

Ти сејеш злато,
ја сејем брашно.

Твоје је што у ситу остане.
Што у ситу остане ја бацам.

Оба су нам сита празна, Господару.

Долази време хлебова.

Саша Угринић

СВЕЗА

*„Има нека тајна веза
тајна веза за све нас” Д. Т.*

На овом свету сви смо повезани.
Они што се одавно знају.
Они-сливене крви
и они у чијим венама иста тече.
Они што имају исте навике и жеље.
Они што у истим клупама седеше.
Они што исте љубави деле.
Они што исти алат користе.
И они што исто мисле, а не мисле.
И они што мисле да нешто мисле.

На овом свету сви смо повезани:
исту земљу газимо, у исто небо гледамо.
Исте ствари нас деле. И веселе.
Сви су у вези:
И они што једни од других стрепе.
А били би и они што се воле, да се не воле.

Исте дане светкујемо, исте муке мучимо.
У неприметном заносу вртоглавице,
док нагони трепере и по неки трен среће
и час мира залута.

Anka Stanojčić

Kamen i ja

Kamen šapuće, govori, grmi. Ako ga znamo
slušati, mnogo nam može reći. Ko mu se divio,
ko ga se bojaо, ko ga je na drugог bacio,
ko je u njega urezivaо želju srca svoga.
More je šapnulo kamenu da ga voli, oduvek.
Kamen je moru uzvratio, doveka...
Kamen se činio svima hladan, oštar, nepristupačan,
dok nije zaplakao belim suzama,
a one se u cvetove pretvorile.
Kamen je usmeravaо korake moje, (godinama),
i ispisao poemu o mojoj čežnji,
onome koji je znaо slušati.
15.02. 2016.

Душанка Дука Вељковић

ЗМИЈЕ

Излећу змије са екрана,
са свих канала у собу улазе
и одмах постаје све мрачно
и стрепња леди до у кости
туђе несреће.
А тебе боли,
да помогнеш не умеш.
Све си већ видео у овом граду
зато несрећне добро разумеш.
Некад си желео карту
у једном правцу што води,
да побегнеш од свега,
од продорне сирене, од мрака,
од звука авиона,
од гладне деце,
од праска бомби,
од свакодневних мука.
Више нема бомби из авиона
мимикријом обојене
у говоре празне увучене,
стижу од оних које си бирао
и од њихових закона.
И даље живиш живот
који није за људе,
пушташ змије у собу,
безвољан, безнадан.
Чекаш, ни сам не знаш шта.
Нека буде шта буде.

Petar Šumski

VIDEO SAM...

Video sam pastire mira
kako se pretvaraju u vukove rata
spremne da rastrgnu božju jagnjad
u odbrani svoje vizije mira...
Video sam ljude Božije
kako skidaju Isusa sa krsta
ne da bi ga oslobodili večnih muka,
već da bi na krst razapeli
one koji drugačije vide...
Video sam dobre ljude
koji čine strašne stvari
u ime vere u dobro, u naciju, u pravdu...
Video sam ljude bez sopstvene Istine
kako obuzeti istinom krda,
obuzeti dogmom vere
– spremni da je brane po cenu života –
drhte od pravednog gneva...
A Istina je da pred Istinom
svaka laži svaka dogma
drhti od gneva, drhti od nemoći
i straha.

Стојан Ратковић

СПАСИ ДУШУ

Спаси душу, склони је од људи,
спаси ако можеш, ријетки пријатељу.
Одрекли се родослови добра,
па жртава има више но живота.

Спаси душу, зариј је дубоко
у понору божанственог бића.
Изгнај је из зла.

Води је ка срећи
у лијепозорним очима
међ` засторима неба.

Спаси душу од вијесника коби,
спаси, буди са вјером у Бога
– у сјемени кукоља;
карантину силе, док не овлада разум.

Ненад Радош

ОСТАДЕ САМО РЕЧ

Светлост од сунца украдох
За твоје снене очи
Паучину месечеву набрах
За бледо твоје лице
Воде са извора донесох
За бистру сузу твоју
Пронађох и реч праву
Да ти дам драго име.

Ноћ украде блештаву светлост
Ветар покупи лаку паучину
Суза у оку се у бисер преобрати
Остаде само реч драга и тиха
Којом ћу тебе вечно звати.

ЗРИКАВЦИ ЗРИЧУ

Зрачак се зрачи
Слутим свитања
Буди ме уздах
Срца уснулог
Звездама шапћем
Речи надања

Зрневље зрело
Свице испраћа
Побожно се клања
Ратару уморном

Ода животу свуда
Зрикавци зричу
У трептају
За њима јурим
Кроз беспуће
Залуд их тражим
Под каменом

Зрачак се зрцали
Зрневље зрело
Зрикавци зричу.

ДЕЧИЈЕ ВЕРТИКАЛЕ

Биљана Котур

ЗАШТО МЕСЕЦ НИЈЕ ОКРУГАО

- Бако! Бако! Зашто месец више не личи на лопту? Је л` држи дијету?

- Хе, хе, дете моје. Није месец к`о твоја мама. Хоћеш ли да ти испричам причу о месецу?

- Хоћу! Хоћу!

- Високо, горе на небу, живи једна бака. Она се зове Даница и има пуно унучица, сјајних Звездица. Свако вече Звездице излазе и играју се на великом небеском пољу. Знаш, оне су много несташне. Уз сав свој несташлук, морају целе ноћи светлити, а од тога веома изгладне. Зато њима бака Даница сваке вечери спрема велики округли колач. Понекад, када жели да их развесели или награди, она део колача умочи у чоколаду. Некада више, некада мање, али не сме да претерује, јер слаткиши нису добри за беле зубиће.

- И зато када видиш да месец није потпуно округао, сети се да су Звездице биле посебно добре и да имају некога ко их много воли.

Srđan Simeunović Sendan

GENERALKA

Rešila beba da pere lavabo
odozgo, odozdo, pa i sa strane,
četkicom za zube prljavštinu skida,
pod će da blista biće bez mane.

Lete svuda maramice vlažne,
toalet papir razvukla po stanu
uz pokrete njene odvažne, snažne
mrlje po zidu ima da nestanu.

Iz šampona izbacila i zadnju kap
po WC šolji, ogledalu i vitrini,
a onda sa tušem napravila slap,
nazire se duga negde u daljini.

Ruši li, lomi na sve strane,
zanesena radi sa puno strasti
ne gubi vreme, neće da stane,
zavesa nad katom ubrzo će pasti.

Samo da mama dođe iz parka,
dok u sobi tata ništa i ne sluti
bliži se kraju njena generalka,
ko zna kakve će pohvale čuti.

САТИРИЧНЕ ВЕРТИКАЛЕ

Горан Кљајић

ГЛОБАЛИЗАЦИЈА

Прво су наредили да се станови, куће, капије и улазна врата зграда, не смију закључавати.

“То је за ваше добро.”

“А шта ако неко уђе?” упиташе неки.

“То је слободан проток људи”, разумно одговорише.

В почетку је чак изгледало занимљиво: суседи улазе суседима, нема звоњаве и куцања, отвориш врата, и ето те на причу и кафу.

Слобода, оштроумно закључише они паметнији.

Међутим, поче се, ту и тамо, чути да су в неке богатије куће, долазили неки снажни људи, в групама, узимали драгоцености, чак и намештај, и све то в сред дана, пред полицијом, чак изгледа да им је полиција и помагала, јер чуше, или се тако причало, да су власнике, који би се покушали физички или оружаном, па чак и вербално, супротставити, полицајци одводили и предавали судијама за прекршаје, и како се препричавало, добијали су веће или мање, казне затвора.

Но, то су богати, одмахнуше обични људи, макар да ти богати и нису били баш нешто имућни, не бар в односу на оне за које су ти снажни узимали.

Али, ко је мислио о томе, и да ли је ико икад видио те којима се одвлачило, нити ће их када видити.

Људи су били задовољни, ходали су једни до других, а и мало злурадости на рачун тих богатих, чинило им је срећу већом.

Међутим, не прође дуго, рашири се глас да те групе снажних, улазе и в обичне куће и станове, - станове обичних људи -, а недуго потом, сви то и доживише, јер им в куће и станове почеше улазити групе мушкараца, и не баш снажних – како се причало; то је била првобитна, оправдавајућа измишљотина -, него су били в пратњи полиције, и нико није смио, а ни могао, и кад је хтио, да им се супротстави.

Узимали су све што је вредно, узимали сав намештај, а и намирнице, ако их је ко имао в већим количинама, а потом узеше и новчанике и лична документа.

В замену, дадоше такве исправе по којима је свако могао бити свугде препознат, и све се могло о њему знати, а уместо новчаника, утрпаше им кредитне картице.

“Вама новац не треба, биће код нас!”

Многи од тих што су улазили в куће, одводили су ћери или жене тих људи, наводних кућевласника, в друге просторије, и тамо се задовољавали над њима, а богомаи, наскоро почеше да

насрћу на њих и ту, пред свима, бестидно задовољавајући своју похоту.

Ко би пробао да востане в одбрану тела и части својих ближних женских сродника, био би спречен од полиције.

“Ниси ти власник њиховог тела, багро примитивна и заостала!” обично би му рекао вођа полицијске групе, а онда су се и полицајци задовољавали, што женама, што батинама.

Није дуго требало, па су почели насртати и на младиће, потом на дечаке и девојчице.

“Шта ‘оћете!’” дерао се полицијски инспектор. “Да децу држите у заосталом, патријархалном васпитању, да буду исти такви мрачни противници либерализма и слободе, као што сте ви сами!? То ‘оћете! Ви сте противници сваке слободе, па и слободне љубави, ви заостале, прљаве свиње!” дерњао се инспектор, након чега су следиле батине, истовремено са запомажућим узвицима одвођеног детета:

“Тата, тата!”

Није могао помоћи, ни њему није било помоћи.

Потом су почели узимати куће и станове, па читаве квартове.

“Овде ће бити шопинг мол!”

Или ништа нису објашњавали, једноставно су узимали, и протеривали људе, често их одводећи в неке далеке земље, да тамо буду радници, који су тада, издалека, али много, неупоредиво ближе, могли да гледају златне небодере људи код којих је све стизало, што је њима, и огромном мноштву других, било одузето.

А тамо далеко, в њиховом старом крају, тамо где је сад пустош и беда била, и где више ни цвеће није цветало, - где су доктори преписивали хероин и кокаин, екстази и метамфетамин:

“Узмите, осећате се боље!”, а паре слали истим богаташима - тамо је један човек, в очајању и горком плакању, из душе и дубине груди, завапио, јако, гласно и са криком неиздржљивог бола:

“Па, шта је ово, људи?!”

“Глобализација, ништаријо!” одвали га полицијски пендрек по сред лубање.

Seladon Pavlović

Srboljub Srba Pavlović Seladon, alijas Kosta Pavlović rođen je 24.7.1942. године у Malom Orašju. Живи и ствара у Beogradu. Pored satire (aforizama) пише savremenu i dečiju поезију. Autor 26 knjiga...

Uvršten u antologiju svetske mudrosti, pod naslovom: "Antologija mudrosti". I drugoj: "Misli u aforizmima".

• Оčekује се оживљавање производње.
Vežbamo на mrtvoj babi...

• Čovek је стvoren од blata.
То је materijal који možeš да gaziš.

• Badava čoveku oči kad su mu oba uperena
у državnu televiziju.

ПУСТИ БУДАЛУ

Тип је безобразан. Осион. Краде и пљачка. Псује и прети. Злотвор од заната. А народ га трпи. Деценијама. Све због никомсенезамери система и малчице лажног мира. Уместо да се енергично супроставе, у лице да му саопште своје мишљење, људи резигнирано и бојажљиво у хору кажу:

- Ма, пусти будалу!

Друга индивидуа пије и бије. Туче жену, колеге с посла, полицајце, кафанске госте, случајне пролазнике... Скотина. Бараба над барабама.

- Пусти будалу!

Професионални неплатиша пореза. Пљашкаш радника. Преконоћни тазе богаташ. Велики непоштовалац закона. Стипса. Ни пекару хлеб не плаћа.

- Пусти будалу!

Политичар је. Вара. Даје лажна обећања. Стално је у сукобу интереса. Било као председник управног одбора или директор нечега. Ради на пет места, а прима плату на двадесет. Превагантска громада.

- Пусти будалу!

Пијандура. Нерадник. А шеф. У државној служби. Никакве користи од њега нити је било нити ће бити.

- Пусти будалу!

Прзница. Злица. Злојерб. Професор. Крши све норме. Прима мито, јури студенткиње.

- Пусти будалу!

Трговац. Закида на ваги. Нељубазан. Одуран. Баљезга. Простачи. Виче.

- Пусти будалу!

Није ли време за хватање будала?

Драган Колак

АУТОКРАТА

Бахатом чови
довека не гори.

БЕС

Живимо живот у стресу,
јер су они тамо где јесу.

БЕСКОНАЧНОСТ

То никаква није тајна,
глупост је бескрајна.

БИОГРАФИЈЕ

Од обора
до одбора.

Румен Белчев

(С бугарског превео: Ганчо Савов)

КАФАНА И ПАРЛАМЕНТ

Мало се пије у овој земљи!

Да смо пили више не би било могуће да не примјетимо да наше кафане личе на нашу политику. И обрнуто – и политика код нас личи на локалну кафану.

С једне стране има два мјеста, на којима чим неко почне да говори, морају да га вуку за руке и ноге, да га ритају испод стола да престане.

С друге стране – и у Парламенту, и у ресторану причају се гласно ствари које нису за уши мале дјеце и осјетљивијих госпођица.

С треће - опет на један исти начин, у тренутку када се одлуче да избаце некога напоље да би провјетрио главу, он се ухвати за сто, дера се до зла бога и до краја га не пушта.

А кроз прозоре завирују они за које се није нашло мјеста и вичу: пустите нас, бре, или ћете видјети који смо ми, каква се чудеса од храбрости и издржљивости крију у нама! Точите, бре, зар ви нисте људи?

И опет тако кад неко почне да се прави да много зна, увек ће се наћи неко да му каже – зар ти, слаба ракијо, трезвењаку несрећни, као да те не памтимо кад си ходао по састанцима трезвењак а јер је тамо увече било топло и после лекције су пуштали филм!

Мало се пије у овој земљи!

Да се пило како треба, могли смо се присјетити да се увече кавана и парламент затварају, а јунаци враћају кући уморни и задовољни оним што су свршили. Али чим сване!

Као што је рекао класик – ујутру почиње други комад са другим актерима...

Али ми као прави трезвењаци пазимо да се понашамо као у правом комаду – иживљавамо се, лупамо главе кад нашег човјека изнебуха изударају и радујемо се кад онима, лошима, неко каже нешто папрено право у очи. И идемо даље.

И затим се по улицама тучемо међу собом, правдајући се алкохолом или политичким екстазом.

С једне стране то није лијепо.

С друге – баш тако треба!

Каква је публика, таква је и кафана!

Витомир Долински

- Код нас је демократија скупа ствар.
Да би је купио, мораш се продати.
- Данас је лако бити Колумбо.
Америка је и тамо где је не тражиш.
- Непријатељ је на коленима.
Брише патос са нама.

Атанас Крлевски

- Када следим туђи пут,
завршавам на раскршћу без путоказа.
- У слепом сокаку,
враћање назад је обавезан смер.
- Некада су на акције ишли млади,
а данас пензионери! Од маркета, до маркета.

Миле Ђорђијоски

- Вођа једе за двојицу. За себе и за народ.
- Наши су политичари штедљиви људи.
Могу цео мандат да прогурају
са једном чарапом на глави!
- У сваки политичар чучи по један мајмун.
Не да му да еволуира у човека.

Васил Толевски

• НИ СПЕРМАТОЗОИДИ НИСУ
КАО ШТО СУ НЕКАДА БИЛИ!
ОД НЕКИХ ПОСТАНЕ ЧОВЕК,
А ОД НЕКИХ - ПОЛИТИЧАР.

Влајко Ђулафић

- Открили су му споменик.
Остало су прикрили.
- Будите ситничари! Имајте ме у виду.
- Политичке падавине
увјек најављују поплаву мемоара.

Мијо Мирановић-Гроф

• Он има ватрену жену,
а она - ватрогасно друштво.

• Народ не смије бити заборављен.
Сви га се радо сјећају пред изборе!

• Криминал више не цвета.
Сад већ даје плодове.

Перица Јокић

• Није да наш пут никуд не води.
Њиме смо успјешно отишли дођавола.

• Понудио нам је такву модну колекцију
да одмах може да се носи.

• Нијесмо дозволили да нас фарбају
разним бојама па су нас само у црно завили.

Мићо Лукић

• Vlasti narodu prelaze preko svega.
Gaze kao preko leševa.

• Mere vlade uvek pretegnu na stranu, vlade.

• Beograd na vodi! Kako to posno zvuči?!

Станислав Томић

- Некада су људи давали крв за слободу.
Данас – за слободан дан.
- Треба чути и поражене. Можда и они имају нешро да кажу о својој побједи.
- Погазили смо своје ријечи да бисмо ишли утабаном стазом.

Живко Вујић

- Мислио је да купи диплому,
али се предомислио.
Одлучио је да купи факултет,
па да продаје дипломе.
- Штрајк глађу се очигледно исплати.
Можеш да постанеш и предсједник државе.
- Спојили се људско и божје дјело:
Београд на води, а Србија под водом.

Слободан Јанковић

- Операција није имала већег ризика.
Пацијент је на вријеме побјегао
с операционог стола.
- Породични љекар зна све о свом
пацијенту сем од чега болује.
- Што је у министарству више будала
министар ће мислити да је паметнији!

Љубомир О. Вујовић

- Ни Сизиф нас не разуме...
зашто стално гурамо низбрдо ?
- Наша позиција је стабилна.
Налазимо се између далеког истока
и још даљег запада.
- Историја се понавља.
Садашњост нам је опет непоновљива.
- Да би омогућила препознавање јунака
држава се ангажовала на стварању мука.
- Код нас је то тако,
док не дођу на власт повуци потегни,
чим је освоје, навуци натегни.

Живојин Денчић

- Изнад њихових глава
виси слика наше стварности.
- Има бубрега који живе у лоју,
али и оних који су на дијализи.
- Има преживелих који су свој живот
прогласили неважећим.
- Имам добро памћење.
Сећам се онога што је требало бити.
- Информације узимајте са резервом,
јер можда у њима има и истине.

Добривоје Лазаревић

- Свака власт је пролазна осим у Србији. Овде је бесмртна.
- Паметан човек купује диплому. Будала учи док је жив.
- Власт чува у сламарици гласачке листиће од следећих избора.

Пеко Лаличић

- Тек кад сам прогледао, пао ми је мрак на очи.
- Иако ово нигде не води, већ смо тамо.
- Скинули смо маске. Бал може да почне.
- Наше велике тикве празнином одзвањају.
- Ми добро потковане држимо у шталама.

Никола Станковић

- Ови на врху су толико узмрдали да им не треба држати палчеве, већ зглобове.
- Изем ти такву будућност у којој ћемо радити као црнци на шминкању прошлости.
- Велики је неред у изгледу, кад људи почну да плаћају и шаком и капом за место у реду.

О САТИРИ I AFORIZMU

(и афористичарима):

Deana Sailović:

- Aforističari imaju toliko kratku formu da ni sebe ne mogu da zadovolje.
- S obzirom da aforizam spada u najkraću književno formu apsurdna je količina sujete koja ide uz njega.

Slađana Kosić

- Ako vam aforizam ne leži, istina vam ne stoji.

Nada Karadžić

• Kad bi se pojedinci pitali na ovim prostorima bila bi samo dva aforističara. ON I SAMO ON.

Aleksandar Čotrić:

- Афористичари пишу између редова, па су зато на маргини.
- Афористичар тражи ђавола. У језику.
- Незнатно су скратили мој афоризам. Остао је потпис.

Srđan Simeunović Sendan:

- Ne zabranjuju satiru zbog podsmevanja. To čine zbog PREPOZNAVANJA!
- Loš sam aforističar. Ne poštujem državu.
- Proglasili su me za državnog neprijatelja No.1. Hvala im na poverenju!

Миладин Берић

МУЉ

Тако је добро што нам није добро
јер ми никад нисмо ни знали за боље
мало ко да није зелен бостан обро
овде где брат брата за ситницу коље.

Посебно смо срећни што нам није горе
мада тешко горе може да нам буде
водиле нас напред свакојаке ћоре
ако нису ћоре онда јесу луде.

Дизали смо српске вође у небеса
држали на зиду уместо иконе
увек били орни кад затреба меса
глуви на звоњаву звона која звоне.

Али наше вође нису биле вође
већ глумци рођени за ситније роле
мада све то знамо никако да прође
љубав према вођи што нас вуче доле.

Сад смо ту где јесмо ако не и ниже
с главом што се дави у сопственом муљу
с новим ћемо вођом бити зеру ближе
да лижемо сами своју бушну буљу.

Srdan Simeunović Sendan

SALIJERI

Uvek sam bio ništa i niko,
išao putem gde idu hoštapleri!
Dok su drugi stvarali nešto veliko,
poželeh da budem njima Salijeri.

Večita nula, bez imalo nade
da u meni nešto za tren zatreperi.
Kao da je Bog video te jade,
dodelio da budem novi Salijeri.

I krenuh brzo da pljujem po svima
što imaše dara u malo većoj meri.
Zar je moralo sve da pretegne njima,
jedino mi osta da budem Salijeri.

Prepoznaše brzo u meni veličinu,
postadoh ime u književnoj sferi.
Od ničega pravih još veću prašinu,
uvek se znalo kad stiže Salijeri.

Urednik postah važnih novina,
niko nije smeo da mi se zameri.
Najbolji postaše moja lovina,
Mocart je mrtav, živeo Salijeri!

Dugo trajaše sprdačina ova,
sa njom ne može ništa da se meri.
Vikaše za mnom iz kola, sa krova:
On je ta nula, on je Salijeri.

Danica Mašić

SIGURNOST

Bezбриžna starost
penzionere чека
uvek će se naći
deponija neka.

TERET DRŽAVE

Vlast na penzionere
sa ljubavlju gleda
i moli se Bogu
da mu ih preda.

Artur Šopenhauer

“Istinito i originalno lakše bi dobilo prostora u svetu da oni koji su nesposobni da ih stvore nisu skovali zaveru da im ne dozvole da izbiju na površinu.

Istorije umetnosti i književnosti stalno nas uče da su najveći rezultati ljudskog duha po pravilu prihvatani nepovoljno, i u tom statusu ostajali toliko dugo dok nisu došli duhovi više vrste na koje su ovi uticali i koji su im pribavili ugled, koji su onda zahvaljujući tako stečenom autoritetu održali. Sve počiva u krajnjoj osnovi na tome da svako može da shvati i ceni samo ono što mu je istorodno. A plitkom je istorodno plitko, prostom prosto, nejasnom zbrkano, blesavom besmisleno, a najviše se svakom dopadaju sopstvena dela, koja su mu potpuno istorodna.

Potpuno je pogrešno pokušati da se tolerantnost, koju nužno moramo da imamo prema tupim ljudima bez mozga, u društvu u kome sve vrvi od njih, prenese i na književnost. Jer tu su oni bestidni provalnici, i tu spustiti loše na zemlju jeste dužnost prema dobrom: jer kome ništa nije loše, tome ništa nije ni dobro. Uopšte je u književnosti UČTIVOST, koja potiče iz društva, strani, veoma često i štetan element, jer ona zahteva da se odobrava loše, i time radi upravo suprotno svrsi kako nauke, tako i umetnosti.”

Балканске вертикале

бр. 2, јул - септембар 2016.

Издавач: Друштво Књижевника Београда

За издавача: Срђан Симеуновић Сендан

Главни и одг. уредник: Срђан Симеуновић Сендан

Идејни оснивач: Александар Блажевић

Уредништво: Васа Радовановић, Мирјана Новокмет, Гордана Ђулибрк, Горан Кљајић, Миладин Берић, Васил Толевски, Перица Јокић, Александар Блажевић, Живојин Ивковић, Биљана Котур.

Тираж: 300.

Рукописе слати искључиво електронском

поштом: balkanskevertikale@gmail.com

Webсајт: www.dkbg.tk

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

82

БАЛКАНСКЕ вертикале / главни и одговорни уредник Срђан Симеуновић Сендан. - Год. 1, бр. 2 (јул 2016 - септембар 2016) - . - Београд (Зетска 5) : Друштво књижевника Београда, 2016 - (Дијамант принт : Београд). - 21 cm

Четири пута годишње

ISSN 2466-4227 = Београдске књижевне вертикале

COBISS.SR-ID 222907148